

ΑΡΙΘΜ. 17.
Τόμος Α'.

Συνδρομή, αρχομένη από 1. Ιανουαρίου έκαστου έτους, ίσησία μόνον και προπληρωτή:
Πανταχού φράγκ. χρ. 20 ή μάγκ. 16.

ΕΤΟΣ Α.
τῆ 1/18. Σεπτεμβρίου 1885.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΡΑΣΧΟΥ ΟΜΗΡΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ.

Χειμών έμβαίνει· θύελλα εις τὰ βουνα σαρπίζει,
Κι' ανοίγουν τα Όλύμπια τοῦ Παρνασσού μας πάλιν·
'Ο Χρόνος, φάσμα σκυθρωπόν, εις στρόβιλον βαδίζει,
Κ' ημεῖς τελοῦμεν ἔαρος πανήγυριν μεγάλην.
Ας δλολύξη και βογγᾷ τὸ πνεῦμα τῶν χειμῶνων·
'Εδῶ τραγοῦδι εὐέλπι και μύρτος θάλλει μόνον.

'Ο Χρόνος με τὸν Θάνατον τὴν σφαῖραν αὐλακόνουν,
Και μ' ὀπτασίας μαγκιάς ὁ Ἔρως μᾶς χρυσώνει·
'Εμπρός, ὀπίσω, θελητικαὶ εἰκόνας μᾶς κυκλόνουν,
Πλὴν ἦλθεν ὁ Ἐσπερινός του βίου . . . και νυκτόνει.
Εὐδαίμων ὅστις τῆς ζωῆς ἐν ὄνειρον γνωρίσῃ,
Και μετ' ἐκεῖν' ὀλίγον φῶς ὀπίσω του ἀφήσῃ.

Τὰ ἔπη τὰ ὀμηρικά ἔρρέμβασα παιδίον·
Τὰ μεταγράφω, πρὸς στιγμήν τὸ στήθος νά θερμάνω,
Κ' εἰν' ἔδικά σας· ὡς σταυρὸν τ' ἀφίνω εις μημέριον
Και κλείω τὰ ἱστία μου τ' κάτω τ' ἐπάνω . . .
Εὐδαίμων ἂν κ' ὑπὸ τὴν γῆν ἢ μνήμητ' δὲν μ' ἀφήσῃ,
Και μετ' ἐμοῦ ἐν ὄνειρον κί ὁ Ὀμηρός μου ζήσῃ.

'Ο Ὀμηρός! μαρμαρυγὴ ἀρχαϊκῆς πρωΐας·
Νεότης τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πνοὴ τῶν ἀθανάτων·
Ζεὺς ἐν Όλύμπω, πρὸ Χριστοῦ φωνὴ ἀθανασίας,
Και ὕφος και Ἀνάστασις και ἔσμα τῶν ἁμαρτωίων,
Ο Ὀμηρός! παιδὴν τῆς Γῆς, κλαγγὴ μαχῶν και κτύπων,
Και ἄλμα και χρεμέτισμα ἀνδρῶν ὁμοῦ και ἵππων!

Και ἅλα ταῦτα ἡ Ἑλλάς ἡ πάλαι . . . δόξης χρόνοι,
Και χρόνοι τῶν ἄρματωλῶν· Τυδεὺς και Νικοσάρας·
Τοῦ Ἀχιλλέως ἡ ἀσπίς, τοῦ Ζίδρου τὸ μηλιόνι,
Και πόνος ἢ κελάδημα μαρτυρικῆς κιδάρας.

Ἔ, μίαν δός μοι εἰς αὐτὴν ἢ ἀκούσω μελωδίαν,
Και κράτει, Πλάστα, τὴν Ἐδέμ και τὴν ὀθανασίαν!
ΚΛΕΙΩ. ΤΟΜΟΣ Α'.

[Σ. Σ. Κ. Τους στίχους τούτους διενόητο να προάξη της απο πολ- λου μελετημένης, έπεξεργασμένης και πάντοτε τελειοποιουμένης δημοτικής μεταφράσεως του δ δημοφιλούς και Ισαδελφούς τήν ποιητικήν χάριν Γεωργίου Παράσχου, έτε πρό τριετίας το πρώτον παρέδωκεν εις τήν δημοσί- τητα όλίγα τινά αποσπάσματα της σημαντικής ταύτης εργασίας. Έκ τινος άδορυβίου τότε δημοσιευθείσης επικρισεως της έν λόγω ομηρικής μετα- φράσεως, αποσπώμεν τας κατωτέρω όλίγας προεισαγωγικάς παρατηρήσεις, προστιθέντες και ήμεεις τήν ήμετέραν ταύτην γνώμην, ότι ουδέν ίσως άλλο έργον της νεωτέρας ήμων φιλολογίας δύναται να χρησιμεύση τοίς μεταγε- νεστότεροις ως μάλλον βαρυσήμαντον υπόδειγμα τής μεταβατικής ήμων έν τή γλώσση φοράς, ειμή αύτη, ή ως σύγγρονον φιλολογικόν μνημείον έχαν- νηζομένη μετάφρασις του Όμηρου. Ουδείς βέβαια έννε ικανός να προίδη ποϋ άγνοουν ήμεις αι γλωσσικαι διαφώρων εισηγήσεις, πάντοτε δυστυχώς προτρέχουσαι τών άναποφύετων όποτελεσμάτων πολιτικής και κοινωνικής αναζητήσεως, ήτις πρωτίστως χαρακτηρίζει τήν παρούσαν περίοδον του έθνικού ήμων βίου, άλλ άναντίρρητον έννε, ότι έν τών κυριωτέρων γνωρι- σμάτων της πολλαχώς κατά τας ήμέρας ήμων άμφισβητουμένης πρόόδου της γλώσσης ύπάρχει ή κατά τό ένδον αναπαραγωγή τών αρχαίων άριστουρ- γημάτων και μάλιστα τών δημοικων έπων. Τοιαύτην ήμεεις θεωρούμεν και συνιστάμεν τήν ομηρικόν μεταφράσιν του Γεωργίου Παράσχου, ειμε- νώς παραχωρήσαντος διά τούς άναγνώστας της Ηλειούδς δλόκληρον τήν τετάρτην της Ίλιάδος ραψώδιον. Έλλείπει δ' άμέσως σχετικόν προς το δημοσιευόμενον κείμενον, προσεπαθήσαμεν δι' όσον ένεστιν οικειοτέρων προς τό όλον άδύνατον έπος εικότων να κοσμήσωμεν τα δύο ταύτα φυλ- λάδια, παραχωρούντες άμα τόν ειδικώτερον περι της μεταφράσεως λόγον εις τήν προμνησθείσαν έπικρίσιν):

„Η διπλή παρά του ποιητού άπαιτήσις όπως άρέσκη και εις τούς σοφούς και εις τούς πολλούς συγχρόνους, φύσει έπιβάλλεται και τώ μετα- φραστή, άναγκαζομένη ου μόνον τό πνεύμα του πρωτοτύπου κατά τήν εύόστοτε επικρατούσαν της γλώσσης φάσιν να μεταδώση εις τούς συγχρό- νους, άλλ και τήν άπόδρυον της του πρωτοτύπου γλώσσης και τήν φύσιν της έποχής της εμφανισέως του να καταδείξη. Οί μόν πολλοί άκούονται εις τήν έπιτυχιαν ευάρεστου άναγνώσματος, οι δε σοφοί τήν αναπαραγω- γήν φιλολογικόν μνημείον ώρισμένης έποχής διά της μεταφράσεως άπαι- τούσαν, έν άλλαις λέξεσιν, οι μόν φωτογράφημα ως όσον τε ζωηρόν ίκανο- ποιούσιν θεωρούντες, οι δε διισχυρίζονται ότι δικαιούνται να λάβωσιν άπό τών χειρών του μεταφραστοϋ τέλειον της πλαστικής όμοίωμα, άδια- φορούντες μάλιστα και διά τήν καταλλήλιαν τών προς τοϋτο δεδομένων έργαλειών. Καλώς ταύτα έχουσι και δικαίως, εκ της συγχύσεως ζήμω τών χωριστών τούτων άπαιτήσεων προήλθον εις μέσον οι ακατάληπτοι όροι της μιμήσεως, της κατά λέξιν μεταφράσεως και αι παντοία ένείναι εις όμοίαν περίστασιν έκφράσεις, κολάζουσαι μόν τούς λόγους της άμνησίας του με- ταφραστοϋ, καθιστάσαι δε άνεκτικόν τόν άναγνώστην, εύρισκόμενον άλλως εις τό όλέθριον δίλημμα ή να εμπιστευθήται και εις τόν μάλλον υποπτον διεριμνήτα τας κλασικάς σχέσεις του, ή τήν βιβλιολήνην μόνον και ουχι τόν νοϋν να κοσμή διά τών έκλεκτών βιβλίων κατά τας συστάσεις τών παρ' ήμιν δημοσιογράφων άμα τή εμφανίσει χρησίμου τινός συγγράμματος.“

„Αλλ' άντι να υποβάλλωμεν γνώμην περι της πιθανής λύσεως του με- ταφραστικού προβλήματος επί της βάσει τών διδομένων συνθηκών υπό της παρούσης μεταβατικής καταστάσεως της ήμετέρας γλώσσης, κάλλιον να έκτιμώσωμεν τας άπαιτήσεις, άς προβάλλουσιν αι δύο προρηθείσαι κριτι- και μερίδες, να έκτετάσωμεν δηλονότι ουχι άν δύναται να εύρεθί τρόπος της πλήρους άμφοτέρων ίκανοποιήσεως, άλλ της συνυπάρξεώς των άπόδως, ήτοι έν τόν κύρος της μις αποκλήθη τήν ύπαρξιν του της άλλης.“

„Πρέπει να όμολογήσωμεν ότι ό πλοϋτος της αρχαίας γλώσσης εις τα καθαράς φιλολογικά έργα ήν άσυγκρίτω τώ λόγω μείζων του της νεωτέ- ρας, και διά πολλούς μόν άλλους προφανείς λόγους, άλλ πρό πάντων διότι ή πτωχή ήμων νεωτέρα φιλολογία επί τών δακτύλων δημιμεί τα άξια του όνόματος και τών έργων της παρελθούσης γενεάς πνευματικά προϊόντα. Αποδείξει δε, ότι πάσα καλλιέργεια έν τή γλώσση άνάλογον καρπόν απο- φέρει, έστω ή γλωσσική έλαστικότητα, ήτις προήλθεν εκ τών συχνών δονή- σεων τών λυρικων της τέχνης χορδών υπό του Άχιλλέως Παράσχου. Και άν παρακολουθήσωμεν κατά βήμα τήν πρόοδον της ήμετέρας γλώσσης και αποδώσωμεν τήν πρέπουσαν άξίαν εις τα κατά καιρούς φιλολογικά έργα, θέλομεν πείσθ' ότι ευκολώτερον δύναται αύτη να μεταδώση πολλάς λυρι- κάς στροφάς ή ένα περιγραφικόν στίχον. Τό ποιητικόν τάλαντον του Σο- λομου, και του Παράσχου μάλιστα εκ τών νεωτέρων, υπερηκόντισε πάσαν έπιπδα φιλολογικόν παρ' ήμιν πλοϋτου, ένν άν εξαερέσωμεν τόν Βαλαωρί- τήν, μετά καταπληκτικής δεξιότητος άναγόμενον άπό του δημηγματικού έδάφους εις τό λυρικόν ύψος, και τόν Ζαλακώσαν αποτύπώσαντα πολλάν εις τό πύρ και τήν χάριν της δημιώδους ποιήσεως και εις αύτην έτι τήν έπι-

βληθείσαν τότε καθαρεύουσαν φράσιν, πάσα άλλη άπόπειρα προς κτήσιν έπιικής δάφνης έν τή ευμνημονεύτω Ιστορία της νεωτέρας ήμων φιλολογίας έλαττήρια μόν έσχεν όλιγς άντιποιητικά, ήτοι χλιόδραχμον γέρας, καθηγη- τικάς άξιώσεις και άλλα παρόμοια κοινωνικά άξιαματα, άποτελέσματα δε πεζύκων ολον τόν Κόδρον, τήν Μεσολογγίδα και άλλας όμοίας φύσεως φιλολογικάς χρεωκοσίας.“

„Η ήμετέρα γλώσσα, διά της δημιώδους αυτής περιβολής μη δυνα- μένη να παραστή σύγχρονα γεγονότα καθ' όλας αυτών τας λεπτομερείας, διά δε της καθαρεύουσας μόλις συν τή ίκανότητι ένός Παράσχου υπερτη- δώσα τα προσκόμματα της μεταβατικής αυτής πορείας, δεν παρέχει τήν νομιζομένην εύκολιαν τώ μεταφραστή τών της αρχαίας φιλολογίας άριστουρ- γημάτων και μάλιστα τών δημοικων έπων. Γνωστής δε ούσης όπωσοϋν εις πάντας της άναλογίας της αρχαίας προς τήν σημερινήν έλληνικήν γλώσ- σαν, μετά μεγάλης δυσκολίας δύναται αύτη να έκπληρώθ' όρους τινάς και έπιεικώς πρόπει να κρηνηται έπομένως τοιούτου είδους φιλολογική έργασία, κατά τας ήμέρας ήμων τοιλάχιστον. Παραδειχθέντες δε ότι προχειροτέρων ύλην παρέχει ή γλώσσα εις λυρικόν μάλλον ή εις έπικόν έργον, βλέπομεν ότι μετά τήν κατανόησιν και έμφώρησιν ούτως ειπείν υπό του μεταφρα- στοϋ του πνεύματος του πρωτοτύπου άπαιτείται ου μόνον ή κοπιώδης και πολλήν τήν καλαισθησίαν και έμπειρίαν προυποθέτουσα εκλογή της λέξεως, έξ άνάγκης ότε μόν προς τήν δημιώδη, ότε δε προς τήν καθαρεύουσαν αποκλινοϋσας, άλλ και ή του ύλου σπανίως έμφικη άρμονία, ήτις έννε τό- στον έμφικη, όσον άληθής έννε ό ίσχυρισμός του κορυφαίου τών Γάλλον κρι- τικών Sainte-Beuve, ότι έν πάση έποχή σχετικώς ύπάρχουσι καλλίτεροι ποιηται ή ποιήματα μεταφρασταί.“

„Ευτυχώς οι πατέρες ήμων άνευ μεταφράσεως του Όμηρου άνειδεί- χθησαν πρό όλίγου έτι εφάμυλλοι τών μεγίστων της αρχαιότητος ήρώων, ό δε Παράσχος έννε άναμφίβλως εις εκ τών όλίγων, όστινες εκληροδοτήθη- σαν ήμιν ως έρμηνευται του φρονήματος εκείνων και έπομένως κατάλληλος προς κατανόησιν και μετάδοσιν τών ομηρικων έπων. Άφ' έτέρου δε ή ήμε- τέρα γλώσσα εις τήν νέαν ταύτην ύπαγομένη δοκιμασίαν, πιστεύομεν, ότι θα ύποδείξη πολλήν άγνωστον ίσως τώς τοίς πλείστοις προς αρχαιόμον και άρμονικήν ύστοροσίαν τάσιν, και εντυχώς τό πείραμα τοϋτο θα έκτελεσθί ουχι υπό νεοζέστου καλάρμου. Περι της συνεχούς του έργου άρμονίας οι τα όλίγα δημοσιευθέντα αποσπάσματα και τήν τετάρτην ταύτην της Ίλιά- δος ραψώδιον άναγνόντες βίαν κολακευτικώς ως προς τόν κύριον Παρά- σχον δ' άποφανώσιν, έντός τών έξ επαγγέλματος Όμηρολόγων, όστινες έπιφυλάσσονται μόν δι' έαυτούς τό δικαίωμα τών βεβαιωμένων εκείνων μεταφράσεων και εκδόσεων τών Έλλήνων ποιητών, άπαιτούσι δε παρά τών άλλων τέλειον κατ' ιδίους αυτών κανόνας έργον.“

Ι Λ Ι Α Δ Ο Σ Δ.
ΕΠΙΦΩΝΗΣΙΣ.

Περι τον Δία οι θεοι επί χρυσοϋ έδάφους
Ώμίλου συγκαθήμενοι, κ' έν μέσω των ή Ήρη
Έκέρνα νέκταρ' με χρυσα ποτήρια εις χείρας
Έδεξιούντο, βλέποντες μακράν κατά τήν Τροίαν.
Ό Ζεύς, τήν Ήραν με πικρούς διερεθίζων λόγους,
Αύτα πλάγιως έλεγε τόν νοϋν της έρευνών
„Δύο θεαί παραστατούν, ή Ήρα ή Άργεία
„Και ή επίκουρος Παλλάς, τόν αίχμητήν Άτρείδην
„Κ' αι δύο πλήν καθήμεναι, άρκοϋνται να τόν βλέπουν
„Μακρόθεν ή φιλομειδής έν τούτοις Άρροδίτη
„Ακολουθεϊ τόν Πάριδα και τόν έπισκιάζει
„Και τώρ' άπό του τάφου του τόν ήρπασε τό στόμα.
„Η νίκη όμως εκλινεν ύπερ του Μενελάου,
„Και άς σκεφθώμεν πώς αύτό και ποϋ θα τελειώση.
„Πολέμου θα έγείρωμεν και φόνων καταγίδα,
„Η θα χωρίσωμεν φαιδρά τ' άλληλομάχα μέρη;
„Αν τούτο κρινετε καλόν και συμφωνήτε όλοι,
„Άρκει' τό άστν σωζεται του άνακτος Πριάμου,
„Και τήν Έλένην ό ξανθός Μενελάος λαμβάνει.“
Είπε, και μετά μορφασμού έστέναξαν εκείναι.
— Ήσαν έγγυς κ' έσκέποντο πολλά περι τών Τρώων. —
Ή μόν Παλλάς άπέμεινε βωβή, δεν άπεκρίθη,
Και θολωμένη, της όργής συνέστειλε τόν σάλον.

„Η Ήρα πλὴν εξέσπασε και ειπε μετά πόνου.
„Τί λέγεις, φοβερέ θεέ, και πώς να ματαιώσης
„Τοσοϋτους θέλεις κόπους μου και άτυχεϊς ιδρωτάς;
„Επτουσα αίμα και χολήν' οι ίπποι μου άχνίζου
„Ακόμη, τόσην δύναμιν έδώ να συγκεντρώσω,
„Ητις και Πρίαμον όμοϋ και τέκνα του να σβύση.
„Πράξε ως θέλεις' οι λοιποί θεοι δεν συναινούμεν.“
Και ειπε μετά στεναγμού ό Νεφεληγερέτης.
„Τι σ' έπταισεν ό Πρίαμος κ' οι κάιδες του Πριάμου,
„Ανεξέρειντος θεά, και τόσον έπιμένεις
„Τὴν Τροίαν τήν καλλίπυργον εις κόριν να ιδής;
„Σύ, έν έμβαινες ποτέ εις τα μακρά της τείχης,
„Και ζωντανόν τόν Πρίαμον, τά τέκνα του, τούς Τρώας
„Όμοϋ κατέτρογγες, θαρρώ θα εξηρκέσω μόλις!
„Πλὴν, πράξε ό,τι αγαπᾶς' της Τροίας τ' αίτια
„Δεν θέλω έριδος αρχή έν μέσω μας να γίνη.
„Σε λέγω μόνον — και αύτό ποτέ μη λησμονήσης.
„Όπόταν οϊανδήποτε κ' έγω θελήσω πόλιν
„Να καταστρέψω, προσφιλής ή άλλο τι σε ήναι,
„Μη μ' έμποδίζεις, άφες με . . . στοχάσου πώς σε δίδω
„Εκών ό,τι δεν ήθελα και κατά νοϋν να δώσω.
„Εξ' όσων υπό τούρανϋ ύπάρχουν τούς άστέρας
„Κ' υπό τόν ήλιον ένών, εξ' όλων τών ανθρώπων,
„Εν άστν μ' ήτο προσφιλές, ή φημισμένη Τροία,
„Ό Πρίαμος και ό λαός του αίχμητοϋ Πριάμου.
„Ποτέ δεν έμειν' έλλιπής θυμάτων ό βωμός μου
„Σπονδής και κνίσεως, ιερᾶς μερίδος τών θεών.“
Κ' ή Ήρα τότε, ή σεπτή άπήντησε βωβίς.
„Τρεις πόλεις έχω προσφιλείς, κ' αι τρεις έν' έδικαι σου.
„Άργος και Σπάρτη κ' αι καλαί τών Μυκηών πλατείαι
„Κατάστρεφέ τας, αν ποτέ τό μίσός σου κινήσουν
„Δεν παρεμβάινω δι' αυτάς και οϋτ' έναντιούμαι.
„Αλλ' αν και ήθελα, στιγμήν αν ήμην έναντία,
„Τι θα κατώρθωνα; πολυ άνώτερός μας είσαι.
„Πλὴν πρέπει και τόν πόνον μου να μη περιφρονήσης.
„Είμαι θεά και γένος μου τό έδικόν σου γένος.
„Εντιμοτάτη μεταξύ της γενεάς του Κρόνου,
„Διπλήν τιμήν, του γένους μου και του θεσμοϋ μας έχω
„Τόν άραβώνα, κ' είσαι σϋ πατήρ και βασιλεύς μας.
„Πλὴν θα τα συμβιβάσωμεν, έλπίζω, μεταξύ μας,
„Όμοϋ, οι δύο, κ' οι λοιποί θεοι θα συμφωνήσουν.
„Μη στέκεις όμως' πρόσταξε τήν Άθηνᾶν, έν μέσω
„Τών Τρώων και τών Άχαιών να εύρεθί άμέσως,
„Και κάμη πρώτ' οι άσεβείς τούς όρκους να πατήσουν.
„Και πρώτοι τούς ύψίφρονας να βλάψουν Άχαιοϋς.“
Είπε, κ' έπεισθη ό πατήρ θεών τε και ανθρώπων,
Και περωτούς άπήθυνεν εις τήν Παλλάδα λόγους.
„Πετάξου προς τας φάλαγγας τών Άχαιών και Τρώων,
„Και κάμη πρώτ' οι Δάρδανοι τούς όρκους να πατήσουν,
„Και πρώτοι τούς ύψίφρονας να βλάψουν Άχαιοϋς.“
Αύτα ειπών, της Άθηνᾶς παρώρησε τόν ζήλον,
Και κάτω, εκ τών κορυφών έρρίφθη του Όλύμπου.
Ός άστρον, όπερ ό υίός του Κρόνου αποστέλλει
Σημείον, άνω, εις στρατούς ή ναύτας πλανωμένους,
Σπινθηροβόλον χύνεται και πίπτων σελαγίζει.
Τοιαύτη και ή Άθηνᾶ επί της γής έρείφθη
Κ' έν μέσω των κατέπεσε' τεθαμβημένοι όλοι
Οι Άχαιοί άπέμειναν κ' οι ίππηλάται Τρώες.
Αύτα δε ειπεν εις αυτών στρεφόμενος εις άλλον.
„Βεβαίως πόλεμος κακος και νέαι μάς προσμένουν

„Καταστροφαι, ή γενικήν εύδόκησε φιλίαν
„Ό Ζεύς, ταμίας άνωθεν της μοίρας τών θνητών.“
Αύτα έν μέσω ήμους τών Άχαιών και Τρώων.
Η δε Γλαυκώπις, μεταξύ τών Τρώων φερομένη,
Ός του Άντήφορος ό πάς Λαόδοκος έπέτα,
Τόν φημισμένον Πάνδαρον ζητούσα πανταχοϋ.
Και ήρε του Λυκάονος τόν άμειμπτον τοξότην
Ίσάμενον' περι αυτών αι φάλαγγές του ήσαν
Πυκνᾶ, από τα βέματα έλθοϋσαι του Αϊθήπου.
Έγγυς έστάθη και αύτα ύπόπτερα τόν ειπε.
„Θα με άκούσης, βλάστημα Λυκάονος γενναίον;
„Έχεις τό θάρρος, περωτόν κατά του Μενελάου
„Να βίψης βέλος; με τιμάς οι Τρώες και με πλούτη
„Θα σε βαρύνουν' μάλιστα ό βασιλεύς ό Πάρις.
„Αύτός πρό πάντων μ' εκλεκτά θα σε τιμήση δώρα,
„Αν τόν Μενελαον ιδή τόν σκόμον του Άτρείδης.
„Νεκρόν απο τό βέλος σου κ' εις τήν πυράν επάνω.
„Πλὴν έλα, τόν όνομαστόν σμαδάουσε Άτρείδην,
„Και τάξε εις τόν ένδοξον Λυκηγενή θυσίαν
„Πρωτογενών άρνίων σου να τώ προσφέρης, άμα
„Τήν πόλιν της Ζελείας σου τήν ιερᾶν πατήσης.“
Είπεν αύτά, κ' έπεισθησαν του άφρονος αι φρένες.
Άραϊόν τόζον έσυρεν από αγάρμου κέρας,
Αιγάγρου, έν έπέτυχε ποτέ παραμνεύσας,
Κ' εκτύπησε κατάστηθα καθ' ήν στιγμήν επήδα
Έκ κοίλης πέτρας, κ' έπεσε σωρᾶς επί της πέτρας.
Τα κέρατά του δέκα εξ' άπλόνοντο παλάμας.
Αύτα τεχνίτης εύθετών συνήρμοσεν εις τόζον,
Και λεόν όλον, με χρυσήν τό ζώσε στεφανήν.
Επί της γής τό έβάλεν ό ήρας, κάτω κλίνας
Τό σώμα, κ' εμπροσθεν αυτου συνέσχον τας άσπίδας
Οι συντροφοί του, μήν ιδούν τών Άχαιών οι κάιδες
Και τρέζουν πριν ό ένδοξος Άτρείδης πληγασθί.
Τό πώμα της φαρέτρας του εσήκωσε, και βέλος
Γοργόν επήρεν, άθικτον, τρεφόμενον εις πόνους.
Εις τήν νευράν προσήρμοσε τό βέλος, και θυσίαν
Εδχθή' εις τόν Λυκηγενή πρωτογενών άρνίων,
Τήν πόλιν της Ζελείας του ως ήθελεν ιδή.
Και τήν γλυφίδα έσυρε με τήν νευράν συγχρόνως.
Κατά τό στήθος τήν νευράν, τό βέλος εις τό τόζον.
Άφου δ' ετάνυσεν αυτό κυκλωτερᾶς, ήκούσθη
Τρυγμός όλίγος, ή νευρά έβόησε, τό βέλος
Έπήδησεν όξυβέλές, φερόμενον εις σάρκα.
Αλλ' οι θεοί, Μενελαε, δεν έμενον μακράν σου.
Και πρώτ' ή κόρη του Διός, ή μύστις τών πολέμων.
Αύτη, σταθείσα μεταξύ, εμπόδιζε τό βέλος.
Και τούτο μόλις, ελαφρά, ως μήτηρ φυγαδεύει
Και μίαν εκ του τέκνου της, ποϋ ύπνος τό επήρε.
Τό βέλος ίσα έσπρωξε προς τόν ζωστήρα, όπου
Αι πλάκες ήσαν και διπλοϋς συνέρχεται ό θώραξ.
Έκει τό βέλος έπεσε σωρίζον άπαισίως.
Τας πλάκας του ζωστήρος του διήλθε πέραν, πέραν,
Τόν σιδηροϋν του θώρακα έπέρασε, τήν μήτραν
Συγχρόνως, σκέπη της σαρκός και πύργον τοξευμάτων.
— Έκεινη τόν εφύλαξε — διήλθε πλὴν κ' εκείνην.
Έπιπολαίως έφαισε τήν σάρκα του, και μαύρον
Άμέσως αίμ' άνέβρυσε κ' εκ της πληγής έχύθη.
Ός ροδοβάφει Μαιονίς τ' της Καρίας κόρη
Λευκόν έλέφαντος άστοϋν χαλίνωμα του ίππου.
Και τόσοι τό παρατηροϋν με φθόνον ίππηλάται,

Εν ᾧ μαρμαίρ' ὑπὸ στοάν,
 Στολή τοῦ ἵππου καὶ χαρὰ ὄμοι' τοῦ ἀναβάτου·
 Ὅμοιος ἐπορφύρωσε τὰ εὐγενῆ σου μέλη,
 Τὰς κνήμας, τὰ καλὰ σφυρά, Μενέλαε, τὸ αἷμα.
 Ἐτρόμαζεν ὁ βασιλεὺς ὡς εἶδεν Ἀγαμέμνων
 Τὸ αἷμ' ἀπὸ τὸν θώρακα τοῦ ἀδελφοῦ νὰ βέη·
 Ἐτρόμαξε καὶ ὁ καλὸς Μενέλαος ἐπίσης.
 Πλὴν ὅταν εἶδε τὴν αἰχμὴν καὶ τὰς γωνίας ἔξω.
 Τὸ θάρρος εἰς τὰ στήθη του ἀκμαῖον ἐπανήλθεν.
 Ἄλλ' ὁ Ἄτρεϊδης πρὸ αὐτοῦ ἀνέκραξε μὲ στόνον
 Κρατῶν τὴν χεῖρά του, ἐν ᾧ ἐστέναζον κ' οἱ ἄλλοι·
 „Φεῦ, ὠρικήζομην, ἀδελφέ, τὸν θάνατόν σου, ὅταν
 „Κατὰ τῶν Τρώων σ' ἔστησα ἔδω νὰ προμαχθῆς,
 „Κ' ἰδοῦ, σ' ἐδολοφθῆσαν κ' ἐπάτησαν τοὺς ἔρκους!
 „Οἱ ὄρκοι πλὴν δὲν χάνονται· τὸ αἷμα τῶν θυμάτων
 „Σπονδαὶ καὶ πίστις δεξιῶν, τὰ πάντα τιμωροῦνται.
 „Καὶ ἂν ἀκόμη τοῦ Διὸς δὲν ἐφθασεν ἡ δίκη,
 „Βραδύνει, ὅμως ἔρχεται, καὶ τὰ πληρόνουν ὄλα
 „Μὲ τέκνα, μὲ γυναῖκας τῶν καὶ μὲ τὰς κεφαλὰς τῶν.
 „Αὐτὸ γινώριζω κάλλιστα κ' ἀισθάνομαι ἐνδομύχως,
 „Πῶς φθάνει ὦρα, ἢ καλὴ ὅποτε πίπτει Τροία,
 „Ὁ Πριάμος καὶ ὁ λαὸς τοῦ αἰχμητοῦ Πριάμου.
 „Ὁ τοὺς αἰθέρας κατοικῶν ὑψιζυγὸς Κρονίδης
 „Τὴν σκότεινὴν αἰγίδα του κινεῖ, καὶ τῶν ἀπίστον
 „Κραδαίνει τὴν φθορὰν... αὐτὰ δὲν σταματοῦν, θὰ γίνουν.
 „Πλὴν ἀλγεινός, Μενέλαε, ὁ πόνος μου θὰ ἦναι,
 „Ἐὰν σὲ χάσω, τὸ πικρὸν ἂν συμπληρώσης τέλος,
 „Καὶ ἀκλεῆς τὸ Ἄργος μου τὸ ἔρημον ἰδῶ.
 „Ἀμέσως τὴν πατρίδα τῶν θ' ἀναζητήσουν ὄλοι,
 „Καὶ ἡ Ἑλένη καύχημα θὰ μείνῃ τοῦ Πριάμου
 „Καὶ τῶν Τρωαδικῶν, ἐν ᾧ γῆ ἔχθρικὴ θὰ τρώγῃ
 „Τὰ κόκκαλά σου, καὶ σκληρὸς θὰ σὲ βαρύνῃ πόνος.
 „Καὶ θέλει κράξει τις ἔδω τῶν ἐπηρεμένων Τρώων,
 „Ἐπὶ τὸ χῶμ' ἀναπηδῶν τοῦ ἀκουστοῦ Ἄτρεϊδου·
 „— ὦ, εἶδε πάντα νὰ νικᾷ ὁ Ἀγαμέμνων οὕτω,
 „Ὡς ὅτ' ἐσώρευσεν ἔδω τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη,
 „Κ' εἰς τὴν πατρίδα του κενός
 „Ἐστράφη, τὸν καλὸν ἔδω Μενέλαον ἀφήσας. —
 „Αὐτὰ θὰ εἴπῃ τις, κ' ἡ γῆ νὰ μὲ βροφήσῃ τότε.“
 Ἄλλ' ὁ ξανθὸς Μενέλαος εὐτόλμως ἀπεκρίθη·
 „Θαρρόνου, καὶ τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλήθη μὴ φοβίζεις.
 „Τὸ βέλος δὲν μ' ἐπλήγωσε θανάσιμα· ἐπάνω,
 „Ὁ πολυπόκιλος ζωστήρ μ' ἐφύλαξεν, ὁ θώραξ
 „Κ' ἡ μίτρα κάτω, ἢν χαλυεῖς εἰργάσθησαν καλοί.
 „Καὶ ἀπεκρίθη συμπαιθῶς ὁ βασιλεὺς Ἄτρεϊδης·
 „ὦ, εἶδε, εἶδε, ἀδελφέ, ὡς παριστᾷς νὰ ἦναι·
 „Τὸ τραῦμα τότε ἰατρὸς ἀμέσως καθαρίζει,
 „Καὶ φάρμακα τοὺς πόνους σου πραῖνον τοὺς δρυμεῖς.“
 Καὶ εἶπε πρὸς τὸν κήρυκα στρεφόμενος τὸν θεῖον·
 „Πετᾶξου τὸν Μαχάονα, Ταλθύβει, νὰ φέρῃς,
 „Τὸ τέκνον τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τοῦ ἰατροῦ τοῦ θείου,
 „Νὰ ἴδῃ τὸν Μενέλαον, εὐθύς, τὸν στρατηλάτην·
 „Χεῖρ ἔξοχος τὸν ἐπλήξε τῶν Τρώων ἢ Λυκίων
 „Ἀπὸ νευρᾶς, πρὸς δόξαν του καὶ θλίψιν ἐδικὴν μας.“
 Εἶπε, καὶ δὲν παρήκουσε τὴν προσταγὴν ὁ κήρυξ.
 Τῶν χαλκοφόρων Ἀχαιῶν διέτρεξε τὰ πλήθη
 Γυρεύων τοῦ Μαχάονος τοὺς στίχους· τὸν εὗρηκεν
 Ἰστάμενον· περὶ αὐτὸν ἐπύργουν τὰς ἀσπίδας
 Αἰ φάλαγγες του, θρέμματα τῆς ἰππηλάτου Τρίτης.
 Κ' ἐγγὺς ἐστάθη πτερωτὰ τοιαῦτα λέγων ἔπη·

„Ἐγείρου, τοῦ Ἀσκληπιοῦ βλαστὴ· ὁ Ἀγαμέμνων
 „Σὲ κράζει, τὸν Μενέλαον νὰ ἴδῃς τοῦ Ἄτρεϊδος,
 „Ὁν ἔξοχος ἐκτύπησε τῶν Τρώων ἢ Λυκίων
 „Πολεμιστῆς, πρὸς δόξαν του καὶ θλίψιν ἐδικὴν μας.“
 Εἶπε, καὶ τῆς καρδίας του διήγειρε τὴν ζέσιν,
 Κ' εἰς τοῦ στρατοῦ ἐρρίφθησαν τὰς ἐν τῷ μέσῳ τάξεις.
 Ὡς ἦλθον ὅπου ὁ ξανθὸς ἐκοίτετο Ἄτρεϊδης
 Καὶ γύρω τὸν ἐκύκλον τῶν Ἀχαιῶν οἱ πρῶτοι,
 Παρέστη ὁ Ἰσάθεος ἐν μέσῳ τῶν ἀνῆρ.
 Ἐκ τοῦ ζωστήρος τοῦ καλοῦ ἀνέσυρε τὸ βέλος,
 Καὶ εἰς τὴν ἔλξιν ἀνοῖξαν αἱ φονικαὶ γωνία.
 Τὴν ζώνην ἔλυσε εὐθύς, τὸν θώρακ' ἀπὸ κάτω
 Μετὰ τῆς μίτρας, ἢν χαλυεῖς εἰργάσθησαν καλοί.
 Ὡς εἶδεν ὅπου φονικὸν ἐνέπεσε τὸ βέλος,
 Τὸ αἷμα ἐπιπίλισεν ἐκ τῆς πληγῆς, καὶ μίγμα
 Φαρμάκων ἔθεσε καλῶν,
 Ἐξ ὅσων τὸν πατέρα του ἐφίλευσεν ὁ Χεῖρων.
 Ἐν ᾧ περὶ τὸν μάχμιον Ἄτρεϊδην ἴσχυλοῦντο,
 Τῶν Τρώων ἤδη πάνοπλοι ἐπήρχοντο αἱ τάξεις
 Καὶ εἰς τὰ ὄπλα ἔσπευδον οἱ Ἀχαιοὶ πρὸς μάχην.
 ὦ, τότε δὲν θὰ ἐβλεπες ἀργὸν τὸν βασιλέα,
 Θορυβημένον ἢ τὸν βροῦν συστέλλοντα τῆς μάχης·
 Ἐζήτει μόνον πόλεμον καὶ κλέος φονικόν.
 Τοὺς ἵππους πέραν ἄφησε καὶ τὸ ποικίλον ἄρμα·
 Τοὺς εἶχε φλόγα πνέοντας μακρὰν ὁ Εὐρυμέδων,
 Τοῦ Πτολεμαίου ὁ υἱὸς καὶ κλάδος τοῦ Πειραίου.
 Εἰς τοῦτον ἔδωκ' ἐντολὴν νὰ πλησιάσῃ, ὅταν
 Τὸν ἴδῃ πῶς ἀπηύδῃσε τὰ πλήθη παρορμῶν·
 Πεζὸς δὲ οὕτω, φάλαγγας διήρχετο καὶ στίχους.
 Καὶ ὅσους ἐβλεπεν ἐμπρὸς κ' εἰς πόλεμον ὀρμῶντας,
 Αὐτούς, παρών, ἐθαύρωνε πλειότερον μὲ λόγους·
 „Ἀργεῖοι, μὴ τὸν ἄλκιμον βραχίονα κρατεῖτε!
 „Ποτὲ τὸ φεῦδος ὁ πατὴρ ὁ Ζεὺς δὲν προστατεύει·
 „Ἄλλ' ὅσοι πρότερον, ἔδω, ἐπάτησαν τοὺς ὄρκους,
 „Αὐτῶν τὰς σάρκας γρήγορα οἱ γῦπες θὰ χαροῦν·
 „Καὶ τὰς γυναῖκας τῶν ἡμεῖς, τὰ νήπιά τῶν τέκνα
 „Ὅπισθ' ἡμῶν θὰ σύρωμεν τὴν Τροίαν ἐκπορθοῦντες.“
 Καὶ ὅσους πάλιν ἐβλεπε πρὸς μάχην ἀμβλυτέρους,
 Αὐτούς μὲ λόγους ἤλεγχεν ὀργίλους καὶ δρυμεῖς·
 „Ἀισχύνη, ὄχλοι ἀνανδρῶν καὶ εἰς φωνὰς γενναῖοι!
 „Τί οὕτω στέκεσθε κωφοὶ ὡς νεογνὰ ἐλάφων,
 „Ποῦ φεύγουν ἐντρομα, καὶ ὡς εἰς δρόμον ἀπαυδήσουν,
 „Λυγίζου γόνυ, καὶ ἰσχὺν καὶ θέλησιν δὲν ἔχουν;
 „Ὅστω καὶ σεῖς ἐμείνατε κ' εἰς μάχην δὲν κινεῖσθε.
 „Ἡ μὴ προσμένετε λοιπὸν τοὺς Τρῶας νὰ πατήσουν
 „Σκηναῖς καὶ πλοῖά μας, ἐγγὺς τῆς πολιᾶς θαλάσσης,
 „Κ' ἐκεῖ τὴν χεῖρά του ὁ Ζεὺς ἐπάνω σας ν' ἀπλώσῃ.“
 Οὕτως ἐκίνει τῶν ἀνδρῶν περιπολῶν τοὺς στίχους.
 Ὡς ἦλθε κατὰ τῶν Κρητῶν τοὺς οὐλαμοὺς καὶ τάξεις,
 Ἰπὸ τὸν ἡγεμόνα τῶν τοὺς ἦρε τασσομένους.
 Ὡς κάπρος ὁ Ἰδομενεὺς εἰς τοὺς προμάχους ἦτο,
 Καὶ τοὺς ἐσχάτους ὠπλιζεν ὁ Μηριόνης στίχους.
 Ἰδὼν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς ἐχάρη Ἀγαμέμνων,
 Καὶ εἶπε φιλικῆ φωνῇ πρὸς τὸν Ἰδομενεά·
 „Ἰδομενεῦ· πῶς σὲ τιμῶ γνωρίζεις ὑπὲρ πάντας
 „Τοὺς ταχυπόλους Δαναοὺς εἰς πόλεμον, εἰς πράξεις
 „Κ' εἰς εὐωχίας, τῆς τιμῆς ὁ οἶνος ὅταν βέη
 „Ἀπὸ κρατῆρα διαυγῆ ἐν μέσῳ τῶν ἀρίστων.
 „Ἐν ᾧ δ' οἱ ἄλλοι γύρω μου βαδύκομοι ὀπλιταὶ
 „Μὲ μέτρον πίνουσι, πάντοτε τὸ κύπελλον σου μένει

ARTEMIS.

έχοντο επί τής τραπέζης γενική σύγχυση επέκραται, έν φ ο κύριος δήμαρχος θέλων να καθήσθ, κάπως βαρέως κατέπεσεν επί τής έδρας του — βαβαίως έκ του πολλού ζήλου διά τδ θεάρεστον έργον.

— Κύριε είσπράκτορ, πέτε μας ένα τραγουδι! έφώνησεν ο δόκτωρ,

τος του άπιστου έραστου τής Καρμέλας εξέφρασεν άπαν τδ πάθος του και τδ άρρητα αισθήματα, ύφ' ών έπληρούτο ή καρδιά του.

Ότε έπέρανε τδ ήσμα του και δορυβωδώς χειροκροτούντων τών συνδαιτυμόνων έκάθησεν εις τήν θέσιν του, έρριψεν έν βλέμμα επί τής Καρμέλας, τότε δέ έκείνου, τδ όποσον είδε, όλίγον έλλειψε να τόν βρήν νεκρόν έν τής συγκινήσεως. Οί όφθαλμοί της ως δια μαγείας ήσαν προσηλωμένοι επί του προσώπου του, επί τού μετώπου της και τών ήμικλεισμένων χυλιών της έβλεπε κάτι, όπερ δέν ήδύνατο να παραγνωρίσθ — ούδέποτε τήν είχεν ιδεί τοιαύτην. — Έκ τής πλατείας τής αγοράς ήκούσθησαν αίφνης ήχοι μουσικής. Ακούσασα αυτους ή Καρμέλα άνηγέρθη άμέσως, έστρεψε τδ πρόσωπόν της ότε μέν προς τδ παράθυρον, δι' ού είσήρχοντο ούτοι, ότε δέ προς τήν τράπεζαν, άλλοτε προς τόν Γαβριέλλον και πάντοτε ηδζάνετο ή ζωή επί τών χαρακτηρισμών της, τδ φώς ήγωνίζετο και έπάλλαιε κατά τής σκοτίας.

Ήδη είσῆλθεν ο στρατιώτης τής ύπηρεσίας εις τδ δωμάτιον και μεγάλη τή φωνή είπε: „Κύριε αξιωματικέ, τδ άτιμόπλιον άνεφάνη! „Ο Γαβριέλλος ήγέρθη τής θέσεώς του και είπε μεγαλοφώνως: — Πρέπει λοιπόν ν' αναχωρήσω! Έχετε ύγιειαν, φίλοι μου!“ Έφόρεσε τδ ξιφός του, έλαβε μικρόν σάκκον εις τήν χείρα και έκρέμασεν αυτόν εις τόν ώμόν του. Όλοι οι παρόντες τόν περιεκύκλωσαν, όπως τῶ έκφράσασαι τās ευχαριστίας των δια τδ λαμπρόν δείπνον, να τῶ εύχθώσι κατευόδιον και να τῶ σφίξωσι δια τελευταίαν φοράν τήν χείρα ή χείρ τού δόκτωρος περιέκλεισε τήν ιδικήν του ως σιδηρά λαβία. Έν φ δέ ή μουσική κάτωθεν ήρχισε νέαν μελωδίαν, έπλησίαζεν ο Γαβριέλλος βραδέως προς τήν έξοδον χαιρετών, μειδιών, πάντοτε έστραμμένος προς τδ μέρος όπου έκάθητο ή Καρμέλα.

Αυτη είχεν ήγέρθη βραδέως έκ τής θέσεώς της και μετ' αϊξούσης έκπλήξεως παρετήρει δια τὰ περι αὐτῆν γινόμενα. Τήν μητέρα της, ήτις είχε προσέλθει και τή έψιθύριζεν εις τδ οὖς πραυντικοίς λόγου, προσέβλεπε μετά μελαγχολίας, έσκειεν όλίγον και με έκφρασιν μεγάλης θλίψεως τήν κεφαλήν, συγχρόνως δέ άφίρρεσεν από τών βραχιόνων της τδ ύφασμα, ο έκάλυπτεν αὐτούς. Ήδη προύχώρησεν έν βήμα προς τδ άλλο δωμάτιον και μετά πυρετώδους ταχύτητος τὰ βλέμματά της έστρέφοντο ότε με προς τήν Γαβριέλλον, ότε δέ προς τήν μητέρα, άλλοτε προς τούς άλλους παρευστώτας και τέλος πάλιν προς τόν Γαβριέλλον άπαν τδ σώμα της έτρεμεν ύπο τδ κράτος φοβεράς άγωνίας και ύπο σπασμωδικών λυγμών καταληφθεΐσα έθλιβε δια τών χειρών τούς κροτάφους της ώσαν άηληπισμένη.

— Υγιαινε, Καρμέλα! είπεν ήδη ο Γαβριέλλος.

Τότε αυτη εξέβαλε κραυγήν σπαρακτικωτάτην και έν βίση έφθαλμού ώρμησε και περιεπύχθη τόν Γαβριέλλον, έκάλυψε τήν κεφαλήν και τδ πρόσωπόν του δια θερμών φιλημάτων και δάκρυα έρρευσαν έν τών όφθαλμών της, απάλλασσαντα τήν δύστηνον ψυχήν τών θανατηφόρων αυτῆς δεσμών. Είτα βραδέως ωλισθήσεν άναίσθητος εις τούς πάδας τού σωτήρός της.

Και έγένετο φώς! Ο έρωσ είχεν έπιτελέσει τδ έργον του, σώσας τήν ταλαίπωρον παράφρονα κόρην!

Δακρυροῶν έρρίφθη ο Γαβριέλλος εις τās άνοικτās θύρας τού φίλου του . . .

Ο ΗΘΟΣ ΠΕΡΙΠΛΗΤΩΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ. („Εγώ είμι· μή φοβείσθε.“ Μαρθ. 14, 27. Τωάν. 6, 20).

οτε έπῆλθεν όλίγη γαλήνη, και έδιωκεν εις τόν πρόν ον άπετάθη τήν κιβάν. Ο φιλόμοσος κύριος άπήτησε να τόν παρακαλέσασιν όλίγον, λέγων ότι δέν ήτον ήσκημένος, ότι ή φωνή του είχε χαλάσει, άλλ' επί τέλους ένέδωκεν εις τās παρακλήσεις τών συνδαιτυμόνων και έφαλλε στίχους τινάς.

Ήδη έλαβε μετά τρεμούσης χειρός και ο Γαβριέλλος τδ όργανον και ήτοιμάσθη να τραγουδήσθ. Ήτο κάτωχος και σχεδόν νεκρός έν τών παλμών τής καρδιάς του, ήδυνήθη όμως να συγκρατηθ' και δια τού ήσμα-

κεφαλήν και τδ πρόσωπόν του δια θερμών φιλημάτων και δάκρυα έρρευσαν έν τών όφθαλμών της, απάλλασσαντα τήν δύστηνον ψυχήν τών θανατηφόρων αυτῆς δεσμών. Είτα βραδέως ωλισθήσεν άναίσθητος εις τούς πάδας τού σωτήρός της.

Και έγένετο φώς! Ο έρωσ είχεν έπιτελέσει τδ έργον του, σώσας τήν ταλαίπωρον παράφρονα κόρην!

Δακρυροῶν έρρίφθη ο Γαβριέλλος εις τās άνοικτās θύρας τού φίλου του . . .

Τρείς μήνας βραδύτερον, μαγευτική τινα τού Σεπτεμβρίου νύκτα, κατέπλευσε πάλιν τδ άτιμόπλιον εις τόν θρον τής μικράς νήσου, ίνα μετὰ μικράν έν αυτῶ διαμονήν αναλάβθ τόν περίπλου του εις τās άκτās τής Σικελίας. Όρει επί τών χειρών τών νηρηδίων φερόμενον διωλίσθαινε τδ σκάφος ύπερ τὰ ύψη και λάμποντα κέλευθα. Οί όλίγοι έπιβάται εύρίσκοντο άπαντες επί τού καταστρώματος, απολαύοντες τδ θαυμάσιον θέαμα, όπερ παρέχεν ο αήθριος ούρανος και ή μαγευτική γῆ.

Όλίγον τι άκωτέρω τών άλλων έστατο κύριός τις, φέρων στρατιωτικήν στολήν και έπ' αυτῶ έστηρίζετο ώραία τις και βαθινόν άνάστημα έχουσα γυνή, ήτις είχε προσηλωμένα τὰ βλέμματά της επί τού σμείου, όπόθεν βαθμηδόν εξηφανίζοντο έν τῆ άραιῶ ύμίχλη αί σκιαί τής μικράς νήσου. Μετ' όλίγον και τδ τελευταίον ίχνος αυτῆς έβυδίσθη εις τδ κύματα και τότε ή νεαρά γυνή είπεν εις τόν συνοδόν της.

— Πόσον αφίγγεται ή καρδιά μου, όσάκις συλλογίζομαι ότι πρέπει ν' αφήσω τήν πατρίδα, τόν τόπον, όπου κατά πρώτον σε είδον, όπου τόσα ύπέφερα και δια σου, άγγελέ μου, έσώθην!

Ο νεαρός άνήρ ύψωσε τδ πρόσωπόν της προς τδ ίδιόν του και επέθηκε τρυφερόν άσπασμόν επί τού μετώπου της.

— Θα έπιστρέψωμεν πάλιν εκεί, αγαπητή μου!

— Και εις τήν οίκίαν, όπου κατώμεις;

— Ναι, εις τήν αυτῆν οίκίαν.

ΤΕΧΝΗΤΗ ΟΡΝΙΘΟΚΟΜΙΑ

ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΣΣΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΠΩΑΣΜΟΝ.

Ο ειπών ότι ο άνθρωπος είναι το „μᾶλλον αδηγάγον τών σαρκοβόρων ζώων“ είχε μέγα δίκαιον, ως εκ τών άκολούθων γραμμών θέλει άποδειχθῆ. Διότι τί άλλο δύναται να σημαίνει παρά αίμοχαρή άπληστίαν, τδ να έννεοσττεύη μέν και να τρέφθ μικρά πτηνά, αλλά να κάμνη τούτο προς μόνον τόν σκοπόν όπως παρασκευάσθ αυτὰ δια τόν φάρυγγά του;

Η τεχνητή ορνιθοκομία είναι εφευρέσις τής ανθρωπίνης λαμαργίας, εγνωρίζον δ' αυτῆν προηγουμένως οι Κινέζοι και οι παλαιοι Αιγύπτιοι. Ο τεχνητός έπωασμός τών ψών έγινετο ήδη από πολλοῦ έν τῆ χώρα τών Πτολεμαίων και τών Φαραώ, όχι βεβαίως χάριν άνακουφίσεως τών επί πολλὰς ήμέρας άναγκαζόμενων να επικάθηνται επί τών ψών ορνίθων,

αλλά μόνον χάριν τής γαστριμαργίας των, διότι αι άτυχαίς ορνίθες έφ' όσον έκάθηντο δέν εγέννων τὰ ψάτων, και διότι ή εργασία των έγινετο βραδέως και έν σμικρῶ. Έντεῦθεν ώρμηθη λοιπόν ο άνθρωπος αυτός ν' αναλάβθ τήν εργασίαν ταύτην έν τούτοις μεθ' όλην τήν τέχνην και πάς προσπαθείας του δέν κατώρθωσε να εξαγάγθ έν τών ψών τούς νεοσσούς ταχύτερον παρά ή φυσική μητρική θερμότης. Βεβαίως τούτο προήρχετο έκ τής άτελείας τών μέσων, άτινα μετεχειρίζοντο οι παλαιοι έκείνοι άνθρωποι, σήμερον

— Και θα ήμεθα εις τδ παράθυρον, από τδ όποσον πάντοτε με προσεκάλει;

— Μάλιστα, άγγελέ μου!

— Και θα μοι τραγουδήσθ πάλιν τδ ήσμα . . . τδ ήσμα σου έκείνου;

— Όσας φορές θελήσθ!

— Ήές με το τῶρα, άγάπη μου! Άγάλι, άγάλι! πές με το εις τδ αυτί μου.

Έκλινε τήν κεφαλήν του και έτραγουδήσεν ελαφρώς.

Μετδ περιπαθείας έσφίξεν αυτόν εις τδ στήθος της και έξερράγη εις δάκρυα.

— Ταλαίπωρος καρδιά! έψιθύρισεν ο νεός, θλίβων αυτῆν εις τās άγκάλας του. Έλθε εις τδ στήθος μου, όπου θα εύρησ τήν ειρήνην και τήν εύτυχίαν.

Με δάκρυα εύτυχίας εις τούς όφθαλμούς και μειδιάμα εις τὰ κοράλλια χείλη ύψωσε τὰ βλέμματά της προς αυτόν και είτα άτενίζουσα προς τόν άγαπῆ πόντον έψιθύρισε.

— Μήπως δνειρεύομαι;

— Όχι, άγάπη μου! Τῶρα εξύπνησες!

Και τδ πλῆθον διέσχισε ταχέως τδ κύματα και έφερεν αυτους από τής παλαιάς εις τήν νέαν πατρίδα, από τού κόσμου τών όνειρων εις τήν ζωήν.

όμως, ότε τὰ πάντα κινούνται δια τού άτμοῦ, κατασκευάσθησαν διάφοροι έπωαστικά μηχαναί, αι όποσαι εργάζονται μέν και αυται όπως ή φύσις επί τρείς εβδομάδας προς έννεοσττεύσιν, έκτελοῦσιν όμως τήν εργασίαν των ταύτην μετὰ πλείονος άκριβείας θερμαίνουσαι τὰ ψὰ από τών άνω μετὰ τινών έν τῶ μεταξύ διακοπῶν, καθώς και ή μήτηρ όρνις έγκαταλείπει από καιροῦ εις καιρόν τὰ ψὰ, όπως απόψυχρανθώσιν όλίγον.

Εις πολλὰ μέρη τής Εύρώπης και πανταχοῦ σχεδόν τής Αμερικής (των Ηνωμένων Πολιτειών δηλαδή) υπάρχουν μεγάλα ορνιθοκομεία, έν οίς εκατοντάδες χιλιάδων ορνίθων γεννώνται κατ' έτος δια τής τέχνης. Έν τούτοις δέν θα ήτο άδιάφορον δια τούς ήμετέρους άναγνωστας, άν συν τῆ πα-

ραδέσει τών οικείων εικόνων έκάμνομεν ένταῦθα και όλίγας παρατηρήσεις περι τῆς φυσικής άναπτύξεως τού νεοσσού έν τῶ ψῶ.

Η εικων 1. δεικνύει ψόν γονιμοποιηθέν και κατάλληλον εις έπωασμόν, και τδ μεν γράμμα α σημαίνει τδ έν τῶ κρόκω ύπάρχον σπέρμα, έν φ περιέχεται τδ κύτταρον του έμβρύου, τδ δε β δεικνύει δύο παχείας και ως σχοινία περιεστραμμένας προεκβολάς τής μεμβράνης τού κρόκου, δι' ών ούτος στηρίζεται εις τήν περι τδ λεύκωμα μεμβράνην d

και ούτω προφυλάσσει τὸ ἔμβρυον ἀπὸ πάσης βλάβης, τὸ δὲ ε̄ ἐνε̄ ο̄ μεταξὺ κελύφους και μεμβράνης κενὸς και μόνον ἀέρα περιέχων χώρος.

Ἐν τῇ 2. εἰκὼν φαίνεται τὸ ὦδν μετὰ τρίωρον ἐπιωασμὸν, ὅτε τὸ ἔμβρυον σημαντικῶς ἀνεπτυχθῆ και ἐσχηματίσθησαν ἤδη τὰ κυριώτερα αἱματοφόρα ἀγγεῖα.

Ἡ εἰκὼν 3. δεικνύει τὸ ὦδν οἷον εἶνε τὴν τρίτην τοῦ ἐπιωασμοῦ ἡμέραν, ὅτε ἅπαν αὐτοῦ τὸ περιεχόμενον ἔλαβε μορφὴν ἀναπνεύοντος ὄντος, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἤδη ἡ καρδία και κυκλοφορεῖ τὸ αἷμα.

Ἡ εἰκὼν 4. παρέχει τὴν ὄψιν τοῦ τὴν ἔκτην ἡμέραν πρὸ τοῦ φωτὸς τεθέντος ὦδν, ἡ δὲ 5. εἰκὼν παρέχει τὴν ἐσωτερικὴν ὄψιν τοῦ ὦδν μετὰ τὴν ἔκτην τοῦ ἐπιωασμοῦ ἡμέραν, ὅτε πλέον εὐκρινῶς διακρίνονται ἐν τῷ νεοσσῷ ἡ κεφαλή και οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ.

Ἐν τῇ 6. εἰκὼν φαίνεται ἡ ἐξωτερικὴ ὄψιν τοῦ ὦδν τὴν δεκάτην ἔκτην ἡμέραν.

Ἡ εἰκὼν 7. παριστάνει τὸν ἐντελῶς ἀνεπτυγμένον και τοὺς πρώτους βλαστοὺς πτερυγῶν φέροντα νεοσσὸν τὴν δωδεκάτην ἡμέραν τοῦ ἐπιωασμοῦ.

Ἐν τῇ εἰκὼν 8 φαίνεται ὁ νεοσσὸς ἐτοιμαζόμενος νὰ ἐξέλθῃ τῆς φυλακῆς του. Ἡ 9 εἰκὼν δεικνύει τὸ διαρρηγνύμενον ὦδν και τέλος ἡ 10 παριστάνει τὸν νεοσσὸν

ἐν συναισθήσει τῆς ἐλευθερίας του ἐξερχόμενον εἰς τὸ φῶς τοῦ κόσμου και μετὰ περιφρονήσεως ποδοπατοῦντα τὸ διερρηγνύμενον κελυφὸς του.

Δια νὰ καταστῆ δὲ εὐνόητον, πῶς ὁ νεοσσὸς τὸ σχετικῶς στερεὸν κελυφὸς τοῦ σώματός του δύναται νὰ θραύσῃ, παρετέθη και ἡ εἰκὼν 11, ἣτις ἐναργῶς δεικνύει τὸ ἰδιόρυθμον σχῆμα τοῦ βράμφου του. Μετὰ 24 ὥρας ἐν τῇ ἐπιωαστικῇ θῆκῃ ἀναπτύσσεται ἡ ζωικὴ δύναμις τοῦ νεοσσῷ, μετὰ δὲ 48 δύναται ἐκόλως νὰ παρατηρηθῶσιν και αἱ κινήσεις τῆς καρδίας του. Διαρκοῦντος τοῦ ἐπιωασμοῦ ὄλον τὸ ἐν τῷ ὦδν ὑγρὸν ἀπορροφᾶται και χρησιμοποιεῖται εἰς θρέψιν τοῦ ἔμβριου. Ὁ περιέχων τὸν ἀέρα χώρος βαθμηδὸν γίνεται μεγαλειότερος, ἐν ᾧ τὸ ἔμβρυον γίνεται, οὕτως εἰπεῖν, μικρότερον, διότι τὰ διάφορα αὐτοῦ μέλη ἕνεκα τοῦ στενοῦ χώρου διατάσσονται καταλλήλως τὸ ἐν ὑπὲρ τὸ ἄλλο. Τὴν 15ῃ ἡμέραν ἐξαφανίζονται σχεδὸν ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ αἱματοφόρα ἀγγεῖα, συγχρόνως δὲ ἀρχονται ἀναπτυσσόμενα κατὰ μικρὸν και αἱ πτέρυγες, κατὰ τὸ σταδίον δὲ τοῦτο ἀκριβῶς οἱ Κινέζοι συνειθίζουσι πρὸ πάντων νὰ τρώωσι τὰ ὦδα. Τὴν εἰκοστὴν ἡμέραν ἀρχίζει ὁ νεοσσὸς νὰ κρούῃ δια τὸ βράμφου του τὴν ἐσωτερικὴν παρεῖαν τοῦ κελύφου και τὴν εἰκοστὴν πρώτῃν τέλος κατορθώνει νὰ θραύσῃ αὐτήν και ἐξέρχεται τῆς φυλακῆς του.

ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΦΡΟΣΥΝΗ.

Τὸ μέγιστον αἰνίγμα τῆς δημιουργίας εἶνε ὁ ἄνθρωπος. Ὅπως ἡ εἰς τὴν ζωὴν εἰσοδὸς του, οὕτω και τὰ ἔργα του και τὰ ἄλλα τοῦ βίου του φαινόμενα πολυάριθμα ὑποβάλλουσιν εἰς τὸν ἐρευνητὴν ἅλα προβλήματα. Διότι οὐχί σπανίως και αὐτοὺς τοὺς φυσικοὺς νόμους, ὑφ' οὓς ζῆ και διατηρεῖται, καταφρονεῖ μετατρέπων εἰς ἀλήθειαν ὑπερλήθη τὸς λόγους τοῦ ποιητοῦ, εἰπόντος, ὅτι τὴν δουεῖσαν αὐτῷ φρόνησιν μεταχειρίζεται μόνον εἰς τὸ νὰ ἦνε κτηνωδέστερος παντὸς κτήνου. Τὸ ἐγκλήμα εἶνε ἔμφυτον εἰς τὸν ἄνθρωπον και δι' αὐτὸ ἔχει ἴσην και τῇ ἀνθρωπότητι ἡλικίαν. Ἄλλ' ὅμως πρῶιμάτα ἠκολούθησε τῷ ἐγκλήματι και ἡ τιμωρία, διπλὴν ἔχουσα ἰδιότητα, πρώτον μὲν ὡς ἐξωτερικὴ τις τῆς ἀπειλουμένης κοινωνίας ἀμυνα και δεύτερον ὡς ἀπαίτησις τοῦ ἐσωτερικοῦ αἰσθημάτος τῆς δικαιοσύνης.

Μετὰ τῆς πολιτείας ἐγεννήθησαν και οἱ ποινικοὶ νόμοι. Οὗτοι ἔφερον κατ' ἀρχὰς χαρακτῆρα ὅλως ἐξωτερικόν, βᾶσιν και πρώτῃν ἀρχὴν ἔχοντες τὸ „ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ και ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος“. Ὁ τότε δικαστὴς δὲν ἤρεῦνα τὴν καρδίαν τοῦ αὐτουργοῦ, οὐδ' ἀνεζήτει τὰς αἰτίας τῆς πράξεώς του. Δὲν ἐτιμῶρει ἐκεῖνος τὸν πράξαντα, ἀλλὰ τὴν πράξιν. Ἐὰν ἄνθρωπὸς τις ἐφρονεῦτο ὑπ' ἄλλου, ἦτον ὅλως ἀδιάφορον ἀν ὁ θάνατός του ἦτον ἀπλοῦν μόνον ἀποτελέσμα τῆς τύχης, ἀμελείας, στιγματίας ἐξάφνης ἡ προήρητο ἐκ ψυχρᾶς προμελέτης. Ἐτι δ' ὀλιγώτερον ἐξήταξον, ἀν ὁ ἐγκληματίας διαπράττων τὸν φόνον, εὐρίσκετο εἰς τοιαύτην πνευματικὴν κατάστασιν, ὥστε νὰ μὴ φέρῃ ἐν γένει εὐθύνην τῆς πράξεώς του. Καὶ αὐτῇ δὲ ἡ καθαρά και ἐκφανεσάτη παραφροσύνη δὲν ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ αἰτία πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ ἐγκληματίου, ἀλλὰ μᾶλλον λόγος πρὸς τελείαν αὐτοῦ καταδίκην.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ μεσαῖωνος τοὺς τοιοῦτους παράφρονες ἐνόμιζον ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Σατανᾶ, και ἐπειδὴ ἐν τῷ

προσώπῳ των ἐνεσωματοῦτο ἰδίως κακὸν πνεῦμα, δια τοῦτο αὐτοὶ πρὸ πάντων ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῶσιν ἀνηλεῶς ὡς ἄσεβεῖς και γόητες. Οὕτως ὁ ποινικὸς κώδιξ τοῦ Αὐτοκράτορος Καρόλου τοῦ Ε', ὅστις μέχρις ἐσχάτων ἐτι ἴσχυεν ἐν τισὶ γερμανικαῖς χώραις, οὐδόλως ὀρίζει πότε πρέπει νὰ μὴ τιμωρηθῆ ὁ πάσχων παραφροσύνην, ἀλλὰ περιορίζεται μόνον νὰ συνιστᾶ εἰς τὸν δικαστὴν „ὅπως εἰς τοὺς ἐξ ἀμελείας, ἀπροσεξίας ἡ ὀπωδῆποτε ἀκοντος τοῦ αὐτουργοῦ γινόμενος φόνους ἐξασχῆ περισσοτέραν εὐσπλαγχνίαν παρὰ εἰς τοὺς μετὰ δόλου και ἐκ προμελέτης γινόμενους“.

Ἦτον ἀνάγκη νὰ ἐπέλθῃ πρώτον ἡ μεγάλη πνευματικὴ ἀναμόρφωσις τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, νὰ νικήσῃ ἡ φιλανθρωπία, ὅπως και ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ ἐπιτευχθῆ τι κάλον και δοθῶσι τὰ μὲν τοῦ σωφρονιστηρίου τῷ σωφρονιστηριῷ, τὰ δὲ τοῦ φρενοκομείου τῷ φρενοκομείῳ. Ἀπαντες οἱ νεώτεροι ποινικοὶ κώδικες συνετάχθησαν ἐπὶ τῇ βᾶσει νέων ὄρων, ἀλλὰ και οὗτοι ἔφερον ποικιλώτατον χαρακτῆρα. Καὶ ὅτε μὲν ἐπαφίνετο κατ' ὀλοκληρίαν εἰς τὸν δικαστὴν ἐν τινὶ οἰαδήποτε περιπτώσει κατ' ἀρέσκειαν νὰ παραδεχθῆ ἡ ὡ ἀπορρίψῃ τὸ ὑπεύθυνον, ἄλλοτε δὲ ὀρίζοντο τύποι τινὲς φρενοβλαβείας ἡ ἀνεγράφοντο μόνον γνωρίσματά τινα ὑπαρχούσης ψυχικῆς παθῆσεως. Ὁ γερμανικὸς ποινικὸς κώδιξ ὀρίζει ὅλον τὸ ζήτημα τούτο ὡς ἐξῆς: „Ἡ πράξις δὲν εἶνε ἀξιοίποιος, ἀν ὁ αὐτουργὸς κατ' ὄν χρόνον ἐξετέλεσε τὴν πράξιν εὐρίσκετο ἐν καταστάσει ἀναισθησίας ἡ νοσηρᾶς ταραχῆς τῶν πνευματικῶν του δυναμένων, ἕνεκα τῆς ὁποίας δὲν ἦτο κύριος τῆς θελήσεώς του“.

Ὅσον ἀπλοῦς και σαφὴς φαίνεται ὁ ὑπὸ εὐγενοῦς φιλανθρωπίας ὑπαγορευθεὶς οὗτος δρος, ἄλλο τόσον δύσκολος ἀποβαίνει ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἐν τῇ πράξει. Ἡ πονηρία και ἡ ψυχραιμία, μεθ' ἧς πολλαῖς οἱ παράφρονες προσχεδιάζουσι και ἐκτελοῦσι τὰ ἐγκλήματά των, θολοῦσι τὴν κρίσιν

τοῦ ἰδιώτου, θεωροῦντος ἀδικίαν μεγάλην τὴν ἀτιμωρησίαν τοῦ φρενοβλαβοῦς ἐκεῖνου, ὅστις εἶνε εἰς θέσιν νὰ γνωρίξῃ τὰς συνεπείας τῆς πράξεώς του. Ἀνθρωποι οὐδέποτε ἰδόντες παράφρονες και μὴ δυνάμενοι νὰ ἔχουσιν ἰδέαν τινὰ περὶ τῶν μυστηριωδῶν και αἰνιγματωδῶν φαινομένων τῆς παραφροσύνης φοβούνται μὴ γίνῃ καταχρησις τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὸν πάσχωτα παρεχομένης προστασίας, πολλὸ δὲ συντελοῦσι και αὐτοὶ, ὅπως και σήμερον ἀκόμη ἡ δημοσία γνώμη ζητῆ δίκην ἐκεῖ, ἐνθα οὐδὲ λόγος κᾶν πρέπει νὰ γίνηται περὶ ἐνοχῆς.

Ὁ ἰατρὸς ἄλλως βέβαια σκέπτεται περὶ τούτου. Γινώσκει τοὺς τύπους τῆς παραφροσύνης, κατ' οὓς οὔτε ἐξωτερικὴ τις αἰτία οὔτε ἰδία θέλησις δύναται νὰ ἐπιρραῖσῃ τὰς τεταραχμένας φρένας, ἀποδίδει δὲ τὰ δίκαια τῷ ποιητῇ, παρ' ὅ ὁ Ἀμλέτος τόσον ἀφελῶς ἀλλὰ και τόσον εὐγλωτῶς ὑπερασπίζεταί ἑαυτὸν.

Τὰ δικαστικὰ χρονικά ἀναφέρουσι πλείστα ὅσα κακουργήματα, κατ' αἰ και αὐτοὶ ὁ ἰδιώτης ἀμφιβάλλει περὶ τοῦ ὑπευθύνου τοῦ αὐτουργοῦ, διότι μάτην προσπαθεῖ ν' ἀνεύρῃ ἐσωτερικὴν τινα ἐγωίστικὴν ἀφορμὴν, ἡ διότι και ἡ ἀφορμὴ αὕτη εἶνε τόσον μικρὰ και ἀσήμαντος, ὥστε οὐδεμίαν ἀναλογίαν ἔχει πρὸς τὸ μέγεθος τῆς πράξεως και τῶν ἐξ αὐτῆς πηγάζουσῶν και τὸν πράξαντα ἐπιβαρυνουσῶν καταστρεπτικῶν συνεπειῶν. Ἄς ἐνθυμηθῆ τις μόνον ἐνταῦθα τοὺς μεγάλους ἐκεῖνους και μικροὺς τυράννους τῆς ἀνθρωπότητος, οἵτινες χάριν τοῦ μηδενὸς ὀλοκληροῦς ἐκατόμβας ἀνθρώπων ἐθυσίαζον, ἀς μὴ λησμονήσῃ δὲ συγχρόνως και τὰς φοβεράς ἐκεῖνας φαρμακευτίας, αἵτινες τοὺς συζύγους των, τὰ

τέκνα των, τοὺς συγγενεῖς και τοὺς φίλους των ἐδηλητηρίζον δια μόνον τὸν λόγον ὅτι ἤρεσκοντο εἰς τὸ δολοφονεῖν, ὅτι ἠσθάνοντο ἡδονὴν, βλέπουσα τὸν πλησίον των πάσχωτα και ἀποθνήσκοντα. Ἡ νεωτέρα ἠθολογία διηγεῖται περὶ τίνος μαρκησίου, ὅτι, αἰφνιδίως τινὸς ὀρμῆς ὄργανον γενόμενος, ἐφρόνευσε ἀναιτίως ἀνθρώπον ἡσύχως παρὰ τὸ παράθυρον τοῦ οἰκημάτος του καθήμενον, ὁμοίως και περὶ ἄλλου τινὸς κακούργου ἐξ Αὐγούστης, ὅτι ἐν μιᾷ νυκτὶ δεκαπέντε νεάνιδας ἐπλήγωσε καθ' ὅδον δι' ἐγχειριδίου χωρὶς ἄλλης τινὸς αἰτίας παρὰ τῆς ἡδονῆς, ὡς ἔλεγεν, ἦν ἡσθάνετο τραυματίζων τινὰ. Ἄλλη τις πάλιν γυνή, σύζυγος ἀπλοῦ ἐργάτου, ἡσθάνθη αἰφνης τόσον ἀποστροφήν πρὸς τὸ ἴδιόν της τέκνον — „τόσον ἐμαύρισα, ὡς ἔλεγε κατὰ τὴν ἀνάκρισιν, τὰ μάτια της“ — ὥστε λαβούσα τὸ ξυράφιον τοῦ ἀνδρός της και τὸ τέκνον της ἐν ταῖς ἀγκάλας ἀπέκοψεν τοῦ τελευταίου τὸν τράχηλον.

Τὰ φαινόμενα ταῦτα ἅπαντα ἀπέδωκαν εἰς νοσηραν και ἀκαταμάχητον ὀρμὴν πρὸς φόνον, ἡ ἰατρικὴ δὲ ἐπιστήμη προεπάθησε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν αἰνιγματώδη αὐτῶν φύσιν ἀλλ' ὅμως μόνον τὴν ἀκριβῆ τῆς φοβερᾶς ταύτης φρενοβλαβείας εἰκόνα κατώρθωσε νὰ ζωγραφήσῃ, ἣτις τοῦλάχιστον βοηθῆ τὸν ἰατρὸν εἰς τὸ νὰ διακρίνῃ τὴν πραγματικὴν νόσον ἀπὸ τῆς μεθ' ὑποκρισίας συνεζευγμένης ὀμότητος. Κατωτέρω θέλομεν παραθέσει ἱστορίας τινὰς τοιούτων ἀσθενῶν, ἐξ ὧν μανθάνομεν ὅτι οἱ ἀτυχεῖς οὗτοι, ἀντὶ νὰ ἦνε ἀντικείμενον κοινῆς ἀποστροφῆς και βδελυγμίας, εἶνε μᾶλλον ἄξιοι οἴκτου και συμπαθείας.

(Ἐπειτα τὸ τέλος)

Δρ. Ε. Μ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΚΟΡΑΗ.

(Γινώμαι ἐν τοῖς Συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐσπαρμέναι).

— Προδότης τῆς πατρίδος λογίζεται, ὄχι μόνον ὅστις παραδίδει εἰς τὰς χεῖρας τῶν τυράννων τοὺς ἀδελφοὺς του, ἀλλὰ και ὅστις δὲν φεύγει τὰς πλεονεξίας, ἐκ τῶν ὀπίουον γεννᾶται ἡ τυραννία.

— Ὅστις δύναται νὰ κωλύσῃ τὰ κακὰ και δὲν τὰ κωλύει, εἶνε μᾶλλον ἐνοχος παρ' ἐκεῖνον ὅστις τὸ πράττει.

— Λογαριασμοὶ παλαιοὶ πάντοτε σήπονται και βρωμοῦσι καθὼς τὰ παλαιὰ κρέατα.

— Ἐλευθερία χωρὶς δικαιοσύνην εἶνε καθαρὰ ληστεία.

— Τὰ ἀχρεῖστα ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν πάθη τότε μάλιστα βράζουν και τυράσσονται, ὅτε μεταβαίνουσι οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ παλαιᾶν εἰς νέαν κατάστασιν, εἴτε πολιτικῇ, εἴτε θρησκευτικῇ και πολλὸ πλέον, ὅταν ἡ νέα κατάστασις ἦνε εὐδαιμονεστέρα τῆς παλαιᾶς.

— Δύναμις και πλοῦτος χωρὶς ἐλευθερίαν εἶνε κατὰρα πλέον παρὰ εὐλογία θεοῦ· εἰς μόνον τὰ ἐλεύθερα ἔθνη ἐμπορεῖ νὰ εὐδαιμονήσῃ ὁ πλοῦσιος και δυνατός, ἐὰν μεταχειρισθῆ τὴν δύναμιν και τὸν πλοῦτον εἰς τὴν κοινὴν τῶν συμπολιτῶν εὐδαιμονίαν, ἐὰν ὀμονοῖ μὲ τοὺς συμπολίτας ὡς μ' ἀδελφοὺς, ἐὰν ὑποτάσσῃται μ' αὐτοὺς εἰς τὸν ἱερόν τῶν νόμων ζυγόν, ζυγὸν ἐλαφρόν, ὡς τὸν ζυγὸν τοῦ Χριστοῦ· ἐπειδὴ οἱ δίκαιοι νόμοι ἄλλο βᾶρος δὲν ἐπιβάλλουσι παρὰ τὴν ἰσονομίαν, ἦγουν τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀδελφικὴν ἀγάπην, τὴν ὀποίαν ἐπιβάλλει και τοῦ Εὐαγγελίου ὁ ζυγός.

— Τοὺς ὀλίγους στεφανωμένους νομίμους ἀθλητὰς χρεωστοῦν οἱ νέοι μας νὰ συλλογίζονται νύκτα και ἡμέραν αὐτοὺς μόνους νὰ στήσωσι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς πολιτικῆς των διαγωγῆς παράδειγμα. „Ἐὰν δὲ και ἄλλῃ τις, οὐ στεφανοῦνται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀδλήσῃ“. Τὸ νομίμως εἶνε τὸ ἰσονόμως, δικαίως, ἀδελφικῶς, χωρὶς ὑπεροχὴν πρὸς ἄλλους ἄλλην, παρὰ μόνον τὴν ὑπεροχὴν τῆς φρονήσεως και τῆς ἀρετῆς· πᾶσα ἄλλη ὀνοματικὴ ὑπεροχὴ πολιτοῦ συνοδεῖται ἡ γενεῖ μετὸν κακὸν τὸν ἐξετελισμὸν τῶν λοιπῶν πολιτῶν. Ἄν και καταλαμβάνετε τὴν δύναμιν τοῦ πο-

λιτικοῦ τούτου ἀξιώματος, συγχωρήσατέ με νὰ το σαφηνίσω με παράδειγμα. Ὅταν ἐλαμπρύνετο τὸ Ἑλληνικὸν γένος με ἐπιστήμας, κανεὶς ἀπὸ τοὺς λαμπρόντας αὐτὸ σοφοῦς ἀνδρας δὲν ἐπωνομάζετο λογιώτατος. Ὁ γελῶσις οὗτος τίτλος ἐγεννήθη και ἐδόθη εἰς πολλὰ μικρὸν τι μέρος τοῦ ἔθνους, πολλαῖς δια πολλὰ μικρὰν και ἀθλίαν μόνης τῆς ἀθλίας γραμματικῆς εἰδήσιν, ὅτε τὸ λοιπὸν ἔθνος δὲν ἤξευρε μὴδὲ νὰ γράψῃ. Μὲ τοὺς Τσαρλατάνους ἰατροὺς παρόμοια ἐγεννήθη και ὁ τίτλος τοῦ Ἐξοχωτάτου· ὅταν τὸ γένος μας εἶχεν Ἰπποκράτους και Γαληνοῦς, κανένα ἀπ' αὐτοὺς δὲν ἐπωνομάζεν Ἐξοχωτάτον· τοιαῦτα πτωχαλαζωνία δὲν γεννᾶται πλην εἰς τὰ πολιτικᾶς και ἠθικᾶς φθαρμένα ἔθνη.

— Κανεὶς δὲν ἔχει δίκαιον νὰ δεσπόζῃ τὸν ἄλλον, ἐπειδὴ ὅλοι εἰμεθα ἀδελφοὶ· μόνους τοὺς νόμους χρεωστοῦμεν νὰ γνωρίζομεν δεσπότας. Τούτο ζητεῖ ἡ φιλοσοφία, τούτο ἀπατεῖ ἡ ἱερά μας θρησκεία. Ὅστις δὲν πεύδεται εἰς τούτο, ἀλλὰ πλεονεκεῖ, ἦγουν ζητεῖ νὰ ἔχῃ πλέον παρ' ὅτι δικαίως χρεωστεῖται εἰς αὐτόν, οὕτε χριστιανὸς οὔτε χρηστὸς πολίτης εἶνε· εἶνε βάρβαρος, εἶνε αἰσχρὸς, και ὡς τοιούτος πρέπει ν' ἀποκλεισθῆ ἀπὸ πᾶσαν χριστιανικὴν πολιτικὴν συνέλευσιν· ὡς μέλος σσημῆνον τοῦ πολιτικοῦ σώματος, πρέπει νὰ χωρίζηται ἀπὸ τὸ λοιπὸν σῶμα, δια τὸν φόβον, μὴ διαδίσῃ εἰς τοὺς συμπολίτας του τὴν γάρνησαν τὴν πλεονεξίαν.

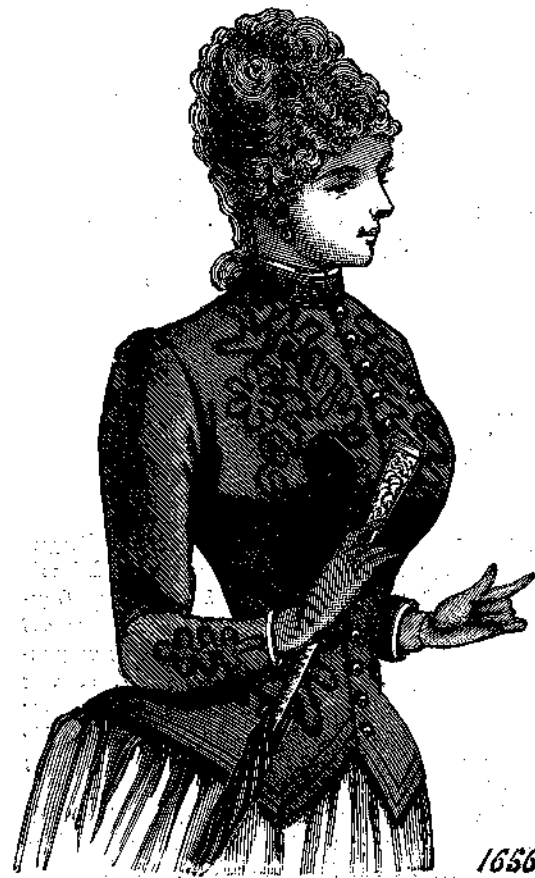
— Μόνῃ ἡ δικαιοσύνη φέρει τὴν ἐλευθερίαν, τὴν δύναμιν και τὴν ἀσφάλειαν· ὅπλα χωρὶς δικαιοσύνην, γίνονται ὅπλα ληστῶν, ζύντων εἰς καθήμερον κίνδυνον νὰ στερηθῶσι τὴν δύναμιν ἀπὸ ἄλλους ληστὰς, ἡ και νὰ κολασθῶσιν ὡς λησταὶ ἀπὸ τὴν νόμιμον ἐξουσίαν. Ἡ ἀνδρία χωρὶς τὴν δικαιοσύνην εἶνε εὐτέλης προτέρημα· ἡ δικαιοσύνη, ἀν ἐφυλάσσοτο ἀπὸ βίου, οὐδὲ χρεῖαν ὄλω εἶχε τῆς ἀνδρίας, ὡς ἔλεγεν ὁ ἐνδοξὸς και μέγας στρατηγὸς Ἀγησίακος. „Οὐδὲν(;) χρῆζομεν, ἐὰν πάντες ὄμμεν δίκαιοι.“ Καὶ αὐτῇ τοῦ Θεοῦ ἡ παντοδυναμία ἦθελ' εἶσθαι χωρὶς ὀφελος δια τοὺς ἀνθρώπους, ἀν δὲν ἦτον ἐνωμῆτη μετὸν ἀπειρον δικαιοσύνην του.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΣΠΕΡΙΑΣ.

βράδυνα τὴν φορὰν ταύτην, φιλετάτη μου, νὰ Σοι ἀνακοινώσω ὅσας συνήθως περισυλλέγω ἐνδιαφερούσας Σοι εἰδήσεις. Γώρα πάντων τὰ βλέμματα εἶνε ἐστραμμένα πρὸς τὴν μικρὰν ἐκείνην γωνίαν τοῦ κόσμου, ἣτις καλεῖται Ἑλλάς καὶ εἶνε ἡ ὠραία πατρίς μας, καὶ ἀφ' ἧς ἡμεῖς οἱ ἐνταῦθα ἀπεκδεχόμεθα νῦν μετ' ἀγωνίας σοβαρὰ ἀγγέλματα. Ἐπέπρωτο ἡ κατακλείς τοσούτων ξένων πρὸς ἡμᾶς γεγονότων νὰ ἐγκαινίσῃ νέαν περίοδον ταραχῶν ἐν Ἀνατολῇ, ἣς τὸ μέλλον εἶνε συνδεδεμένον μετὰ τῆς ὅλης ἡμῶν ἐθνικῆς ὑπάρξεως.

Μετ' ὀλιγωτέρας συνεπῶς προθυμίας ἐπιληρώθῃ ἐν ταῖς παρούσαις περιστάσει τα εἰρηνικὰ καθήκοντά μου, ἀφοῦ μάλιστα συνέπεσε νὰ ἀντίσκηται ταῦτα πρὸς τὰς νῦν ἐπικρατούσας διαθέσεις καὶ σκέψεις. Ἐν τούτοις ἀφοῦ ρήψῃ παροδικόν τι βλέμμα ἐπὶ τῶν ἀτέχνων τούτων γραμμῶν καὶ τῆς ὠραίας κατωτέρω εἰκόνας, δύνασαι μετὰ πάσης φρονίμου Ἑλληνίδος ὡ ἀναβάλλῃς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐγκρίσιν τῶν συστάσεών μου εἰς ἡσυχωτέρας ἡμέρας, ὅτε μετ'

ὀλιγωτέρας κατηφείας δὲ βλέπωμεν περὶ ἡμᾶς. Ἡ σεμνότης ἄλλως τε τῶν ἐκείστοτε παρ' ἐμοῦ εἰσηγουμένων διευκολύνει καὶ τὴν ἐμπροθέσμιον χρησιμοποίησιν τῶν συρμιῶν ἀντικειμένων.

Ἡ μελαγχολικὴ τῆς φύσεως ὄψις οὐδέποτε ἀνακαλλάται εἰς τοὺς νεωτερισμούς, οὐδ' ἐπισκιάζει δὲ νεφελώδης οὐρανὸς τὴν χάριν καὶ τὴν κομψότητα τοῦ ἱματισμοῦ, τὴν νεότητα τοῦ ὁποίου χαρακτηρίζει καὶ σκοπεῖ νὰ διαωνίση ὁ σурμός. Τὸ δάκρυ τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας

1656

ἐμπνέει εἰς τοὺς συρμικοὺς χρησιμοδότας πλήρη μυστηριώδους γοητείας ἐφευρήματα καὶ ὡς διὰ μαγικῆς ράβδου μεταβάλλονται κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους τὸ κρήδειμον τῆς μάμμου, ὁ παδόγυρος τῆς ἀνεψίδος καὶ ἡ καλύπτρα τοῦ ἐν τῷ λίκνῳ βρέφους. Εὐδαίμων ὁ οἶκος ἐκεῖνος, ἐν ᾧ τὸ ἡμέτερον φίλον ἔτυχεν ὀρθῆς ἀγωγῆς, ἐδιδάχθη νὰ χρησιμοποίῃ τὰς ἀρχὰς τῆς οἰκονομίας καὶ ἐμφυτον ἢ ἐπίκτητον ἔχει τὸ χάρισμα τῆς ἀπερίττου φιλοκαλίας καὶ τῆς ἐρευρητικῆς ἐκείνης καλλισθησίας, ἣτις εἶνε ἡ εὐλογία καὶ τὸ πολυτιμότερον τῆς νεότητος Βέλγητρον. Ἐν τῷ τοιούτῳ

οἴκῳ ἡ μὲν περίσσεια τοῦ πλοῦτου εὕρισκε διεξοδὸν εἰς τὰς εὐεργεσίας — μὴ λησμονώμεν καὶ τὰς πατριωτικὰς προσφορὰς — ἡ δὲ ἀνεπάρκεια τῶν βιωτικῶν πόρων δὲν βυσιάζει τὴν φιλοτιμίαν εὐαισθήτου οἰκογενειάρχου.

Δύο ἔχω νὰ Σοι μεταδώσω σήμερον καλλιτεχνικὰς εἰδήσεις: Ὁ Αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος ἐδώρησε τῷ διασώμῳ, αἰοδῶ Μιρ-αβίσκη ἀδαμαντοκόλλητον ὠρολόγιον φέρον τὸ ἀρχικὸν τοῦ ὀνόματός του γράμμα W καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς ἡμέρας (22. Μαρτίου 1885), καθ' ἣν ἐσφίγξε τὴν χεῖρα τοῦ καλλιτέχνου μετὰ λαμπρὰν ἐπιτυχίαν μελοδράματος, πρὸς τιμὴν τοῦ Αὐτοκράτορος παρασταθέντος. Τὸ δῶρον εἶνε ἀσυνήθως βαρύτιμον, ἀναγράφον δὲ τὴν εἰδήσιν, διότι ὁ εὐνοηθεὶς καλλιτέχνης κατὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ ὄντως ἡγεμονικοῦ δώρου ἐξέφρασεν ἄλλην τινα χαρακτηριστικὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως ὁ Αὐτοκράτωρ χορηγήσῃ ὑπὲρ τῆς μουσικῆς μορφώσεως νεαροῦ τινος καλλιτέχνου, ὃν ὑπέδειξεν αὐτὸς καὶ ὃν ἔλαβεν ἡ αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς.

Ὁ „Βορειοαμερικανικὸς ὀδικὸς Συλλογὸς“ κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1884 εἶχε διακηρύξει διαγώνισμα πρὸς σύνθεσιν μονωδίας χάριν ἀνδρικοῦ χοροῦ καὶ ὀρχήστρας, προσεκαλοῦντο δὲ οἱ μελοποιοὶ πασῶν τῶν χωρῶν νὰ λάβωσι μέρος εἰς αὐτό. Πρὸ τινος ἀπενεμήθησαν τὸ ἐκ τριακοσίων ἀργλ. ληρῶν γέρας καὶ ὁ ἐπίζηλος ἔπαινος τῷ ἐκ Βόννης γερμανῶ μουσουργῷ Ἰωσήφ Βράμβαχ, γράψαντι ἐπὶ τούτῳ τὸν βραβευθέντα „Κολόμβου“.

ΜΑΤΑΙΟΤΗΤΟΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΥ.

ΔΥΟ ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Ἡ σκητὴ ἐν τινι τῶν πολλῶν ἱαματικῶν τῆς Γερμανίας λουτρῶν, ἄτινα ἐπληθον ἐπισκεπτῶν κατὰ τὴν θερμὴν τοῦ ἔτους ὥραν. Ἀσθενικὸς τις ἀποτεινεται πρὸς τινα τῶν ἐπιστατῶν καὶ παραπονεῖται λέγων ὅτι δὲν αἰσθάνεται ἀπολύτως τίποτε ἀκόμη ἐκ τῆς ἐπενεργείας τῶν τόσο φημιζομένων τοῦ τόπου ἱαματικῶν πηγῶν. Καὶ ὁ ὑπηρέτης ἀφελέστατα: „Ἄλλὰ πρέπει νὰ ἔχετε ὑπομονὴν ὀλίγην, Κύριε, λέγει· ἔσθη ἀμέσως δὲν γίνεται· ἐμεῖς εἴχαμε τῆς πρὸ ἄλλας ἐδῶ μίαν κυρίαν, ἡ ὁποία μόλις ἀφοῦ συνεπληρώθησαν ἐξ ὀλόκληρου μῆνης ἀπέθανε.

Καθηνυχαστικὴ ἐπόμνησις. — Κυρία ἐξελοῦσα τοῦ ξενοδοχείου καὶ ἀναβαίνουσα τὴν ἀμαξαν, ὅπως μὴ ἐπιστρέψῃ πλέον, ἐρωτᾷ ἔμφροντις τὸ γαρζον. — Εἶδες σὲ παρακαλῶ καλὰ παντοῦ εἰς τὸ δωμάτιον μῆπως ἀφῆσα τίποτε; — Παντοῦ, Κυρία. — Ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι; — Μείνετε ἡσυχῇ, Κυρία· ἐπάνω 'ς τὸ τραπέζι μάλιστα οὔτε δῶρο γὰ μὲνα ἀφήσατε.

ΜΙΚΡΑ ΑΔΑΝΑΟΓΡΑΦΙΑ. — Πρὸς τὴν ἀξίωτον ἑλληνικὴν Δημοσιογραφίαν καὶ τοὺς ἄλλους τῆς „Κλειῶς“ φίλους:

Ἐγδρική κατὰ τοῦ ἀδούου τούτου οἰκογενειακοῦ ἀναγνώσματος ἐνέδρα, ἐξωδήθησα τὴν Διεύθυνσιν εἰς ἀνυπολόγιστους θυσίας, προὐκάλεσε τὸ ἐμπροθέσμιον τῆς ἐκδόσεως τῶν τελευταίων τούτων φυλλαδίων. Μὴ συγκαταθέντες νὰ ἐξαρτήσωμεν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ἡμετέρων ὑποχρεώσεων ἐκ τῶν ἀπροόπτιων καταρτίσεων ψευδῶν τῆς „Κλειῶς“ φίλων, ἀποκαταστήσωμεν τὴν προτέραν εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ φύλλου τάξιν, ἐπιφυλασσόμενοι ἐν εὐδότηῳ καιρῷ ν' ἀναγράψωμεν ἐνταῦθα τὰ ὀνόματα τῶν ἐργατῶν τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀδικίας.

Κοὺν ** εἰς Κωνσταντινοῦν. Διότι πολὺ πιθανὸν οἱ νόμοι τῶν Γερμανῶν νὰ κατατομῶσι τοὺς τοιούτους φωτοσβέστας. — κ. Σ. εἰς Βουκουρέστιον. Οἱ δὲ ὁμότεχνοί εἶνε χιλιάδες ἔνοχοι. — κ. κ. Ἀδελφ. Α. εἰς Σμύρνην. Οἱ καθ' ἅπασαν τὴν Ρωσσίαν συνδρομητὰς τῆς Κλειῶς προσηλώσαν ἅπαντες. — κ. Δ. Α. εἰς Βόλον. Ὅταν μὰς ἐμπιστευθῆτε τὴν εἰκοσάφρακτον συνδρομὴν Σας, τότε δὲ λάβητε καὶ τὰ λοιπὰ φυλλάδια. Ἄλλως, Ἐὰς χαρίζομεν τὰ προηγούμενα. Εἶσθε τώρα εὐχαριστημένος; Νὰ μὰς γράψετε ἐπίστε. — κ. Α. Ε. εἰς Γιούργεβον. Ὅταν λοιπὸν ἐκδώσῃτε καὶ ὑμεῖς φύλλον, νὰ μὰς ἐγγράψετε Συνδρομητὰς διὰ χίλια σώματα ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὄρους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. — ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΡΑΣΧΟΙ, Ὀμηρικὴ μετάφρασις. Ἐμμετρος εἰσαγωγή ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ. Ἐμβληματικὴ εἰκὼν ἐν σελ. 257. Ἡ Ἀρτεμις, εἰς: ἐν σελ. 261. — Ἐπίκρασις. — Διῶδος Δ. Ἐπιπέλασις. στίχ. 1—285. — Καρμέλα ὑπὸ Edmonde de Amicis (Διήγημα — συνέχεια καὶ τέλος). — Ὁ Ἰησοῦς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, εἰκὼν ἐν σελ. 264. — Τεγγητὴ ὀρνιθοκομία καὶ φυσικὴ ἀνάπτυξις τοῦ νεοσσοῦ κατὰ τὸν ἐπισημοῦν (μετὰ ἐνδεκά σχετιῶν εἰκόνων ἐν σελ. 265). — Ἐγλήμμα καὶ παραφροσύνη ὑπὸ τοῦ Δρ. κ. Ε. Μ. — Πολιτικὴ διαδήχη τοῦ Κοραΐ (1 γράμμα ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐσπαρμέναι). — Ἐπιστολὴ ἐξ Ἑσπερίας. Τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. — Ἀναβολὴ συρμικῆς πολυπραγοσύνης καὶ εἰκὼν ἐν σελ. 263). — Ὁ Αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος καὶ ὁ αἰοδῶς Μιραβίσκη. — Ὁ „Κολόμβου“. — Δύο ἀνεκδοτά. — Μικρὰ Ἀδαναογραφία.

Ἐκδότης Π. Α. ΖΗΤΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίῳ. — Χάρτις ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Μελένη Frey & Sening, ἐν Λειψίῳ.